

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

በጤና ሚኒስቴር

የኢትዮጵያ የጤና መድሃኒ አገልግሎት

የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ

ኦዲት ሪፖርት

**የካቲት/2015
አዲስ አበባ**

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ

በጤና ሚኒስቴር

የኢትዮጵያ የጤና መድሀኒ አገልግሎት

የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ ኦዲት ሪፖርት

የኢትዮጵያ የጤና መድሀኒ አገልግሎት የተመደበለትን የመደበኛ እና የካፒታል በጀት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፤ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግስት የሂሳብ አያያዝ ስርዓት መሰረት መያዙንና የመንግስት ሀብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን ኦዲት አድርገናል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የኢትዮጵያ የጤና መድሀኒ አገልግሎት ስራ አመራር ሲሆን የሂሳብ ሪፖርቶችን ኦዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና ኦዲተር መ/ቤት ኃላፊነት ነው ፡፡

ኦዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና ኦዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ስልጣን ሲሆን ዓለም አቀፍ የኦዲት ደረጃዎችን (ISSAI) መሠረት በማድረግ ነው፡፡ እነዚህን የኦዲት ደረጃዎች መከተል ኦዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ የኦዲት አስተያየት ለመስጠት ያስችለናል፡፡

ኦዲታችን፡-

- በሂሳብ ሪፖርቶች ላይ የሰፈሩትን አሀዞችና መግለጫዎችን የሚደግፉ ማስረጃዎችን በናሙና ኦዲት ማከናወንን፤
- የሥራ አመራሩ የሂሳብ ሪፖርቶች ሲያዘጋጅ ያደረገውን ጉልህ ግምቶች እና ውሳኔዎችን መመዘንን፤
- የሂሳብ አያያዝ ፖሊሲዎች ከዓመት ዓመት ሳይቀያየሩ በሥራ ላይ መዋላቸውን እና በበቂ ሁኔታ መገለጻቸውን ማመዛዘንን ያጠቃልላል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ ከሆኑ ስህተቶች የፀዱ ለመሆኑ በቂ ማስረጃና አጥጋቢ ማረጋገጫ የሚሰጥ መረጃና ማብራሪያ ሊያስገኝ በሚችል መልኩ ኦዲቱን አቅደን አከናውናል።

ከዚህም በተጨማሪ ኦዲቱ የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ተገቢ የሆኑ አዋጆች፣ ደንቦች እና በተከታታይ የወጡ መመሪያዎችን በመከተል የተዘጋጁ መሆኑንና በናሙና ኦዲት ማከናወንን ይይዛል።

ለኦዲቱ ሥራ መሠረት የሆኑት የኢትዮጵያ የጤና መድሃኒት አገልግሎት ያቀረባቸው የሂሳብ ሪፖርቶች፣ መዛግብት፣ ደጋፊ ማስረጃዎች እንዲሁም በመ/ቤቱ ሥራ አመራር የተሰጡ ማብራሪያዎች ናቸው።

ኦዲቱ የተከናወነው የበጀት ዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር ኦዲት በማድረግ ነው።

የሚከተሉት የኦዲት ተደራጊው መ/ቤት የሂሳብ ሪፖርቶች ከዚህ የኦዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል።

- ☛ የገቢ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የወጪ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የተሰብሳቢ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የተከፋይ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የዝውውር ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የሂሳብ ማመዛዘኛ፣

ከዚህ የኦዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል።

የኢትዮጵያ የጤና መድሃኒት አገልግሎት የ2014 የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፣ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት በትክክል የተዘጋጁና፣ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፣ ደንብና መመሪያን ጠብቆ የተከናወነ በመሆኑ በእኛ አስተያየት የኢትዮጵያ የጤና መድሃኒት አገልግሎት የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች እና የፋይናንስ አስተዳደር ሥርዓቱ አጥጋቢ ሆኖ ተገኝቷል።

ምንም እንኳ ከላይ የተሰጠውን የአዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም፤ ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊሰጣቸው፤ እርምጃ ሊወሰድባቸው እና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል፡፡

I. ትኩረት የሚሹ ጉዳዮች (Emphasise Matters)

1.1. በተለያዩ የሂሳብ አርአአቶች በድምሩ ብር 294,288.98 ያለ ሂሳብ መደባቸው የተመዘገቡ መሆኑ፡-

1.2. ለአገልግሎቱ በየበጀት አርዕስቱ የተመደበው የተስተካከለ በጀት እና ሥራ ላይ የዋለው ከ10% (በመቶ) በላይ የሆነውን ንጽጽር ሲደረግ ብር 79,969,477.68 ሥራ ላይ ያልዋለ በጀት መኖሩ፡-

በአዲቱ ታውቋል፡፡

2. የሀጋዊነት ጉዳዮች (Compliance Matters)

2.1 ለያኔት የመኪና ኪራይና የጉዞ ወኪል የቅድሚያ ክፍያ ዋስትና እንደ አቅራቢው ምርጫ ከታወቀ ባንክ የሚሰጥ የተረጋጋጠ ቼክ ወይም በሁኔታ ላይ ያልተመሰረተ የባንክ ዋስትና እንዲያቀርቡ በመጠየቅ ቅድመ ክፍያ መፈፀም ሲገባ የዉሉን 50 በመቶ ብር 272,895.00 ምንም አይነት የቅድመ ክፍያ ዋስትና ሳያቀርቡ የተከፈለ መሆኑ፤

2.2 በድምሩ ብር 3,885,426.42 ወቅቱን ጠብቆ ያልተሰበሰበ ውዝፍ ተሰብሳቢ ሂሳብ የሚታይ መሆኑ፤

2.3 በድምሩ ብር 35,689,931.88 ወቅቱን ጠብቆ ያልተከፈለ ውዝፍ ተከፋይ ሂሳብ የሚታይ መሆኑ፤

በአዲቱ ታውቋል፡፡

3. ሌሎች ጉዳዮች (Other Matters)

3.1 የንብረት አያያዝን በተመለከተ

መመሪያው በሚያዘው መሰረት አገልግሎት የማይሰጡ ንብረቶች ተሰብስበው ስልጣን በተሰጠው በመንግስት አካል መወገዳቸውን እንዲሁም ለንብረቶች ተገቢው ጥገናና እንክብካቤ መደረጉን ለማግራት አዲት ሲደረግ

በዋናው መ/ቤት

- ለቋሚ ንብረት ቢን ካርድ ያልተዘጋጀ መሆኑ፤
- አገልግሎት የማይሰጡ ንብረቶች ሳይወገዱ በቋሚ ንብረት ግምጃ ቤት ውስጥ የተለያዩ ፕሮጀክቶች፤ የዲስክ ቶፕ ኮፒተሮች፤ ላፕቶፕ፤ ፎቶ ኮፒ ማሽን፤ LCD ፕሮጀክተር፤ ብዛት ያላቸው UPS፤ የተለያዩ ቶኑር፤ በርካታ የመኪና ባትሪዎች ተከማችተው የሚገኙ መሆኑ ታውቋል፡፡
- በርካታ የኃላፊ ጤረጴዛዎች ከ2007 ዓ.ም ጀምሮ ያለአገልግሎት ተቀምጠው የሚገኙ መሆኑ፤
- አገልግሎት መስጠት የሚችሉ ንብረት አገልግሎት ከማይሰጡ ንብረቶች ጋር ተደባልቀው የተቀመጡ መሆኑ፤
- ብዛት ያላቸው የአባላት መመዝገቢያ ቅጽ ያለምንም አገልግሎት ከሶስት አመት በላይ በሁለት የቋሚ እቃ ግምጃ ቤት ውስጥ ተከማችቶ የሚገኝ መሆኑ፤

በአዲት ወቅት ለማወቅ ተችሏል፡፡

በአዳማ ቅርጫፍ

- 33 የሆኑ የፕሪንተሮች ቀለም ከ 2 ዓመት በላይ ሁለት ጠረጴዛ ከ 5 ዓመት በላይ አለአገልግሎት የተቀመጡ መሆኑ፤ ከ1000 በላይ SHI ቅፅ ከ 5 ዓመት በላይ ያለ አገልግሎት የተቀመጡ መሆናቸው፤
- ብዛት ያላቸው የተለያዩ ያለቁ የፕሮጀክተር ቀለሞች ፤ ያገለገሉ የመኪና ጎማዎች እንዲሁም የማያገለግሉ ወንበሮች ሳይወገዱ ተከማችተው የሚገኙ መሆኑ፤

በአዲት ወቅት ለማየት ተችሏል፤

በሰበታ ቅርጫፍ

- ቋሚ እና አላቂ፣ ያገለገሉ ንብረቶች በአንድ እስቶር ተከማችተው በመደራረብ የተቀመጡ መሆናቸው፤
- ቢን ካርድ በመደርደሪያ ሸልፎች በየእቃው ዓይነት ያልተቀመጡ መሆኑ፤
- ያገለገሉ ዴስክ ቶፕ ብዛት 04፣ እና ብራዘር 09 በጠቅላላ ብዛት 13 ያገለገሉ ዴስክ ቶፕ ፣ ፕሪንተር ፣ ፋክስ ብዛት 01፣ ላፕ ቶፕ ብዛት 02፣ የፕሌስ (UPS) ትልቅ ብዛት 02 ትንሽ ብዛት 11፤
- በ2006 ዓ/ም እስቶር የገባ ያገለገሉ L-Ship Table ብዛት 04፤
- ያገለገለ አንድ ትልቁ ምንጣፍ ከ2012 ጀምሮ እስቶር ውስጥ የተቀመጠ መሆኑ በአዲት ወቅት ለማወቅ ተችሏል፡፡

3.2 ባለፉት በጀት ዓመታት የአዲት ግኝቶች ላይ በተሰጠው የአዲት አስተያየት መሰረት እርምጃ ያልተወሰደባቸው፡-

- አቶ ከድር ቦህርሳ ለትምህርት ውጭ ሀገር ሄደው በየወሩ ግማሽ ደመወዝ በጠቅላላው ብር 24,051.00 መክፈል ሲገባቸው ያለአግባብ ሙሉ ደመወዝ ብር 48,102.00 በመክፈሉ በብልጫ የተከፈለው ብር 24,051.00 ተመላሽ ያልተደረገ መሆኑ ፤
- ለሞባይል አገልግሎት ከተከፈለው ጠቅላላ ብር 12,758.86 ላይ ለሌላ ሰው በጥቅል ስጦታ (Gift Package) የተላለፈው ብር 12,173.04 ተመላሽ ያልተደረገ መሆኑ ታውቋል፡፡

የፌዴራል ዋና ኦዲተር መሥሪያ ቤት

የካቲት/ 2015